

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	25. 01. 2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Janka Klepáčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

Klub čitateľskej gramotnosti sa na druhom januárovom stretnutí venoval téme Aktivity počas čítania súvislého textu. V posledných rokoch sa stretávame čoraz s väčším počtom žiakov, ktorí majú s čítaním veľké problémy. Preto je veľmi dôležité zaradiť nejakú aktivitu na motiváciu nielen pred samotným čítaním, ale aj počas čítania. Na stretnutí sme sa zaoberali vhodnými metódami a aktivitami využiteľnými počas čítania súvislého textu.

Na úvod sa kolegovia oboznámili s metódami vhodnými na zaktivizovanie žiakov počas čítania súvislého textu a v záverečnej časti stretnutia si vyučujúci pripravili vhodné aktivity, ktoré budú môcť použiť počas čítania súvislého textu na svojich predmetoch.

V závere stretnutia boli navrhnuté odporúčania na zlepšenie práce so súvislým textom žiakov OA zavedením aktivít počas čítania súvislého textu.

kľúčové slová:

aktivity počas čítania, motivácia, súvislý text

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Oboznámenie s témou „Aktivity počas čítania súvislého textu“
2. Diskusia a vlastné skúsenosti členov klubu k danej tematike v jednotlivých predmetoch
3. Závery a zhrnutie

Už na predchádzajúcich stretnutiach klubu sme spomínali, že narastá počet žiakov, ktorí majú veľké problémy s čítaním. Z tohto dôvodu sú pre to veľmi potrebné aktivity, ktoré sa vykonávajú pred, počas aj po čítaní súvislého textu. Mgr. Klepáčová nás oboznámila s najbežnejšími aktivitami využívanými počas čítania súvislého textu, o ktorých potom kolegovia diskutovali. Tieto aktivity sú dôležité, nakoľko u žiakov súvisia najmä s opakovaním predchádzajúceho učiva, poznatkov a s motiváciou študentov k prečítaniu daného textu.

Na úvod boli rozobrané jednotlivé metódy, ktoré je možné použiť počas čítania.

Zamerali sme sa na metódy:

1. Dokončenie príbehu

Učiteľ spravidla povie začiatok príbehu a úlohou žiakov je potom príbeh dokončiť podľa vlastnej fantázie. Pričom žiaci môžu príbeh tvoriť aj napríklad podľa obrázkov. Učiteľ premietne na interaktívnej tabuli nejaký obrázok. Žiaci potom voľne píše príbeh podľa obrázka na základe vlastnej fantázie.

2. INSERT je skratka anglického označenia „*interactive noting system for effective reading and thinking*“.

Je to jedna zo základných metód kritického myslenia, ktorá sa dá použiť pri čítaní náučného textu. Pri čítaní sa využíva systém značiek, pomocou ktorých sa žiak sústreďuje na informácie v texte. Značky udržujú žiakovu pozornosť a pomáhajú mu pri vnímaní jednotlivých informácií. Učia sa tak premýšľať nad textom.

Postup v priebehu čítania:

Žiaci počas tichého čítania porovnávajú to, čo sa dozvedia v texte s tým, čo už vedia, čo už niekde čítali, počuli alebo videli. Pre aktívnu prácu pri tichom čítaní môžeme využívať na označenie myšlienok tieto symboly :

☺ *Toto som videl(a)*

+ *Toto som sa dozvedel(a) teraz*

– *Toto je inak, ako som myslel(a)*

? *Tomuto nerozumiem*

* *Toto je veľmi dôležité*

Metóda INSERT pomáha žiakom sústrediť sa, získavať podrobné informácie z textu, analyzovať text, vyberať informácie podľa dôležitosti, prepájať známe s neznámym, formulovať informácie vlastnými slovami, vyberať najdôležitejšie informácie.

3. Riadené čítanie

Pri riadenom čítaní učiteľ sprevádza čítanie pokynmi, ktorých cieľom je zapojiť žiakov čo najviac do procesu čítania. Môžu sa zmerať na nadpis, učiteľ ich môže vopred upozorniť na určité zaujímavosti v texte. Po prečítaní textu dáva rôzne otázky. Zamieriava sa nielen na dej, ale aj na pocity, ktoré majú z čítania. Text je najlepšie čítať po častiach a porozprávať

sa o každej časti. V závere žiaci zhrnú celý dej i celkový dojem z textu. Sústredia sa na posolstvo i hlavnú myšlienku textu.

4. Skladačka

Text rozdelíme na štyri časti. Žiakom rozdáme text tak, že každý žiak má jednu zo štyroch častí. Nasleduje tiché čítanie textu. Vytvoríme tzv. expertné skupiny. V prvej expertnej skupine budú všetci tí, ktorí čítali 1. časť textu, v druhej tí, čo čítali 2. časť textu, v tretej expertnej skupine budú všetci tí, ktorí čítali 3. časť textu a napokon v štvrtej skupine sa stretnú všetci, ktorí čítali 4. časť textu.

Pre prácu v expertných skupinách sa zadajú nasledovné pokyny: „Dôkladne sa porozprávajte o vašej časti príbehu. Upozornite sa vzájomne na dôležité veci. Staňte sa expertmi na svoju časť textu.”

Vytvoríme nové zmiešané skupiny tak, aby sa v každej stretol expert na 1. časť, expert na 2., 3., a 4. časť. Každý expert postupne oboznámi ostatných v skupine so svojou časťou. Keď rozpráva expert na 1. časť, ostatní v skupine ho aktívne počúvajú a kladú otázky na vysvetlenie. Potom pokračuje expert na 2. časť a za ním ostatní, až kým sa nevystriedajú všetci štyria a tým celá skupina zvládne celý príbeh.

Príbeh v texte nie je ukončený. Vymyslite koniec príbehu. Môžeme zvoliť nasledovné možnosti:

- a) Každý sám vytvorí koniec príbehu a prečíta ho svojej skupine. V skupine kolujú papiere.
- b) Každý zo skupiny napíše na papier jednu vetu a posunie ho ďalšiemu v skupine, ktorý napíše ďalšiu vetu tak, aby nadväzovala na vety predchádzajúce. Tak vznikne v každej skupine 4 – 5 záverov príbehu.

5. Čítanie s predpoveďami

Predvídanie podľa obrázkov a podľa kľúčových slov patrí tiež medzi veľmi populárnu aktivitu. Na predvídaní môže byť založený celý text. Stačí si ho rozdeliť na niekoľko častí. Po prečítaní určitej časti žiaci porovnávajú reálny dej s tým, čo oni predpokladali, že sa bude ďalej diať. Po prečítaní každej časti sa s deťmi porozprávate a potom predvídajú, čo sa bude diať ďalej. Takto postupujete až do ukončenia čítania príbehu. Nejde o to, aby sa žiaci presne trafili do toho, čo napísal spisovateľ. Ide o to, aby hlavne nad textom premýšľali. Predvídanie zvyšuje záujem o text, núti žiakov, aby si uvedomili, čo sa zatiaľ dozvedeli a čo je nutné ešte predvídať.

So staršími žiakmi môžete využívať aj **tabuľku predpovedí**. Môžete ju použiť hlavne pri čítaní dlhšieho textu. Vo významnej miere pomáha aj žiakom, ktorí majú rôzne problémy s učeníím. Hlavne pre týchto žiakov je čítanie dlhého textu rozdeleného na viac častí prijateľnejšie. Princíp je rovnaký ako pri predchádzajúcej metóde, ale žiaci pracujú a diskutujú vo dvojici a postupujú svojim vlastným tempom. Dvojica má tabuľku spoločnú kvôli tomu, aby navzájom diskutovali.

Ako sa bude podľa vás dej rozvíjať? Prečo si to myslíte? Čo sa doteraz naozaj stalo?

V ďalšej časti stretnutia si účastníci vyskúšali vytvoriť z prichystaných textov pre svoje vyučovacie predmety konkrétne aktivity počas čítania súvislého textu.

Záver a odporúčania:

Vyučujúci skonštatovali, že súvislé vecné texty robia našim žiakom veľký problém. Sú dlhé, žiaci ich nechcú čítať, a z tohto dôvodu sú dôležité aj aktivity počas čítania súvislého textu. Pomocou nich si žiaci rozširujú aj všeobecný prehľad. Zároveň môžu predpokladať, ktorým smerom sa bude napr. dielo uberať, na čo bude kladený dôraz. Viac sa zahľbia aj do problematiky.

Zároveň boli uvedené informácie k ďalšiemu stretnutiu klubu čitateľskej gramotnosti. Budeme sa zaoberať témou Aktivity počas čítania nesúvislého textu.

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	RNDr. Miroslava Džúrová, PhD.
14. Dátum	25. 01. 2022
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
17. Dátum	26. 01. 2022
18. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu